

طرح درس (Course Plan)

مشخصات کلی:

گروه آموزشی: فیزیک پزشکی	نام دانشکده: دانشکده پزشکی
رشته تحصیلی: علوم و فناوری تصویربرداری پزشکی مقطع دکترای تخصصی Ph.D	نام درس: آنالیز کمی تصاویر پزشکی

مشخصات درس:

پیش نیاز: کاربرد کامپیوتر در پزشکی	تعداد واحد: ۲ واحد نظری-۱ واحد عملی	نام درس: آنالیز کمی تصاویر پزشکی
زمان برگزاری: نیمسال: اول	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	
نام استاد مسئول درس: دکتر ابراهیم نجف زاده		
نام اساتید همکار درس: -		
شماره تماس استاد مسئول درس: ۰۹۱۴۱۰۶۸۶۶۲		
آدرس پست الکترونیکی استاد مسئول درس: najafzadeh.e@iums.ac.ir		

اهداف درس:

هدف کلی:

هدف از دوره آنالیز کمی تصاویر پزشکی، آشنایی با تصویربرداری عملکردی و متابولیکی و اندازه گیری های کمی در آنها

اهداف اختصاصی:

۱. مرور فیزیک حاکم بر تصویربرداری MRI
۲. تصویربرداری fMRI
۳. تصویربرداری DTI, DWI
۴. تصویربرداری پروفیوزن
۵. اسپکتروسکوپی MR و تصویربرداری اسپکتروسکوپی MRI
۶. Ultrafast MRI
۷. مروری بر روش های مختلف بهبود کیفیت و کنترast تصویر
۸. کمیت های مهم در آنالیز تصاویر
۹. درک مفاهیم و مبانی آنالیز کمی تصاویر
۱۰. استخراج ویژگی در تصاویر
۱۱. مفاهیم مربوط به روش های بخش بندی در تصاویر
۱۲. توانایی استفاده از ابزارهای نرم افزاری و زبان های برنامه نویسی معمول در آنالیز تصاویر پزشکی، مانند: Python و MATLAB
۱۳. توانایی استفاده از Papaya و ImageJ

وظایف / تکالیف دانشجویان :

- حضور و مشارکت فعال در کلاس درس

- انجام و تحويل تمارین مربوط به برنامه نویسی در آنالیز کمی تصاویر

- انجام و تحويل پروژه مربوط به آنالیز کمی تصاویر پزشکی

- پاسخ به کوییزهای کلاس

ارزشیابی دانشجو :

مبناي ارزشیابي	درصد از نمره کل
امتحان پایان ترم	۴۰
امتحان عملی	۳۰
پروژه	۱۵
تکلیف	۱۵

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

1. [Computer vision; Foundation and Applications; By Ranjayak Krishna, 2017](#)
2. [Image Processing, Analysis, and Machine Vision; By Milan Sonka, 2013](#)
3. [Computer Imaging: Digital Image Analysis and Processing, Scott E. Umbaugh, 2005](#)
4. [Papers](#)

شماره جلسه	تاریخ	ساعت	عنوان مطلب	روش تدریس (مجازی/حضوری)	نام مدرس
جلسه ۱	۱۴۰۲/۰۷/۰۴	۱۳-۱۵	MRI مرور فیزیک حاکم بر تصویربرداری	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۲	۱۴۰۲/۰۷/۱۸	۱۳-۱۵	fMRI تصویربرداری	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۳	۱۴۰۲/۰۷/۲۵	۱۳-۱۵	DTI, DWI تصویربرداری	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۴	۱۴۰۲/۰۸/۰۲	۱۳-۱۵	PET MRI تصویربرداری پرفیوزن	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۵	۱۴۰۲/۰۸/۰۹	۱۳-۱۵	ASPECTS و تصویربرداری ASPECTS MRI	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۶	۱۴۰۲/۰۸/۱۶	۱۳-۱۵	Ultrafast MRI	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۷	۱۴۰۲/۰۸/۲۳	۱۳-۱۵	ریاضیات تشکیل تصویر	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۸	۱۴۰۲/۰۸/۳۰	۱۳-۱۵	عوامل ذاتی موثر بر کیفیت تصویر و نحوه اندازه گیری آنها	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۹	۱۴۰۲/۰۹/۰۷	۱۳-۱۵	مروری بر روش‌های مختلف بهبود کیفیت و کنتراست تصویر	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۱۰	۱۴۰۲/۰۹/۱۳	۱۳-۱۵	درک مفاهیم و مبانی آنالیز کمی تصاویر	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۱۱	۱۴۰۲/۰۹/۲۰	۱۳-۱۵	مبحث ناپیوستگی و شباهت در تصویربرداری	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۱۲	۱۴۰۲/۰۹/۲۷	۱۳-۱۵	استخراج ویژگی در تصاویر	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۱۳	۱۴۰۲/۱۰/۰۵	۱۳-۱۵	روش‌های بخش بندی در تصاویر	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۱۴	۱۴۰۲/۱۰/۱۲	۱۳-۱۵	معرفی معیارهای ارزیابی تصاویر پزشکی	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۱۵	۱۴۰۲//		امتحان پایان ترم	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده

شماره جلسه	تاریخ	ساعت	عنوان مطلب	روش تدریس (مجازی/حضوری)	نام مدرس
جلسه ۱	۱۴۰۲/۰۷/۱۷	۱۳-۱۵	شناسایی و استخراج ویژگی - استخراج ویژگی‌های محلی - مزیت‌های ویژگی‌های محلی - شناسایی ویژگی - استخراج ویژگی - معیارهای انتخاب یک شناسایی کننده و توصیف کننده ویژگی	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۲	۱۴۰۲/۰۷/۲۴	۱۳-۱۵	انتخاب تابع شناسایی کننده براساس نوع ویژگی - شناسایی گوشه‌ها با استفاده از الگوریتم FAST و اخذ نقاط گوشه Object - شناسایی گوشه‌ها با استفاده از الگوریتم حداقل مقدار خاص و اخذ نقاط گوشه Object - شناسایی گوشه‌ها با استفاده از الگوریتم Harris-Stephens و اخذ نقاط گوشه Object - شناسایی ویژگی‌های SURF و اخذ نقاط SURF مربوط به Object - شناسایی ویژگی‌های BRISK و اخذ نقاط BRISK مربوط به Object - شناسایی ویژگی‌های MSER و اخذ ناحیه‌های MSER مربوط به Object	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده
جلسه ۳	۱۴۰۲/۰۸/۰۱	۱۳-۱۵	انتخاب تابع توصیف کننده براساس نوع ویژگی - انواع ویژگی‌های نقاط استخراج شده از Object - معرفی تابع EstimateFundamentalMatrix - معرفی تابع EstimateGeometricTransform - معرفی تابع extractFeatures - معرف تابع extractHOGFeatures	حضوری	دکتر ابراهیم نجف زاده

دکتر ابراهیم نجف زاده	حضوری	ارزیابی تصاویر شامل: کالیبراسیون تصویر، رنگی کردن تصویر و ضخامت‌سنجی	۱۳-۱۵	۱۴۰۲/۰۸/۰۸	جلسه ۴
دکتر ابراهیم نجف زاده	حضوری	ارزیابی کمی تصاویر در نرم‌افزار ImageJ : مساحت و محیط اشکال و محاسبه کسر حجمی فازی	۱۳-۱۵	۱۴۰۲/۰۸/۱۵	جلسه ۵
دکتر ابراهیم نجف زاده	حضوری	ارزیابی کمی تصاویر در نرم‌افزار ImageJ : محاسبه درصد تخلخل و ارزیابی مشخصات ساختاری کامپوزیت‌ها	۱۳-۱۵	۱۴۰۲/۰۸/۲۲	جلسه ۶
دکتر ابراهیم نجف زاده	حضوری	ارزیابی کمی تصاویر در نرم‌افزار ImageJ : تعیین اندازه دانه	۱۳-۱۵	۱۴۰۲/۰۸/۲۹	جلسه ۷
دکتر ابراهیم نجف زاده	حضوری	آشنایی با پلاگین‌ها و بخش بندی تصاویر: - پیش‌پردازش تصویر (تنظیم سطوح روشنایی و کنترast و حذف نویز) - بخش بندی تصاویر با روش آستانه‌گذاری و با افزونه Auto Threshold - بخش بندی با روش دسته‌های سطوح Level Set - آشنایی با Trainable Weka Segmentation - آشنایی با فیلترهای گاوسی، سوبل، هسین و ... به عنوان ویژگی‌های تصویر - آشنایی با روش دسته‌بندی داده‌ها	۱۳-۱۵	۱۴۰۲/۰۹/۰۶	جلسه ۸